

ÎN MEMORIAM

RADU POPA

(1933—1993)

Profesorul Radu Popa s-a născut în orașul de pe malul Someșului, la Cluj, în ziua de 23 iulie 1933. Școala secundară a frecventat-o la Sighișoara și București. A fost student al Universității bucureștene la Facultatea de Istorie, între anii 1951—1956. În timpul studiilor universitare s-a specializat în istoria și arheologia medievală românească. Între anii 1957—1962 a urmat și cursurile Facultății de Drept din București. După absolvirea cursurilor universitare a lucrat la secția de artă medievală a Muzeului de Artă al României, iar din anul 1963 a fost cercetător al Institutului de Arheologie din București. Timp de 30 de ani cât și-a desfășurat activitatea în această

prestigioasă instituție academică românească a parcurs toate gradele științifice până la cel de cercetător științific I. Din anul 1977 și până în 1981 a fost director adjunct al Institutului de Arheologie din București. A fost membru al Comisiei Naționale de Arheologie și din anul 1990 a devenit vicepreședintele acesteia. A făcut parte începând din 1992 din Comisia Arheologică a Consiliului Europei. Începând din anul 1972 a fost membru al Comisiei Centrale de Stat a Patrimoniului Cultural Național, iar din anul 1990 s-a preocupat de reorganizarea Comisiei Monumentelor Istorice al cărei vicepreședinte a fost până la începutul anului 1993.

Consacrarea științifică a obținut-o o dată cu dobândirea titlului de doctor în istorie al Universității din București cu o strălucită teză despre „Țara Maramureșului în veacul al XIV-lea“. Lucrarea, editată în anul 1970, a fost premiată de Academia Română ca o recunoaștere a valorii ei deosebite. Radu Popa a inițiat astfel o metodă de cercetare în arheologia medievală românească și a dat totodată o direcționare cercetării. Activitatea sa științifică s-a materializat în aproape 200 de studii, recenzii și note publicate de-a lungul anilor și a îmbrăcat în cvasi totalitatea ei aspectele fundamentale ale evului mediu românesc. S-a preocupat de la metoda de cercetare și până la sinteza consacrată unei provincii istorice. A îmbrățișat în activitatea sa întreg ținutul României, dar studii speciale a consacrat Transilvaniei. Sinteza apărută în anul 1988, „*La începuturile evului mediu românesc*“. „*Țara Hațegului*“, marchează momentul de vârf al activității sale de cercetare științifică. A făcut cunoscute rezultatele cercetării arheologice românești în reviste de prestigiu din Europa.

Disparația profesorului Radu Popa, după o scurtă dar grea suferință, lasă un gol imens în arheologia românească. Obștea firavă a arheologiei medievale a fost văduvită de unul din cei mai de seamă membrii ai săi. Soarta nedreaptă dar implacabilă i-a curmat firul vieții în plină vigoare creatoare, aproape de împlinirea vârstei de 60 de ani. Am fost astfel,

lipsiți de capacitatea, priceperea, știința și talentul unui mare savant la editarea unor sinteze ale istoriei naționale. Viața i-a fost curmată brutal atunci când avea dreptul să se bucure cel mai mult de roadele muncii, de agoniseala care i-ar fi permis să privească senin de pe piscurile la care s-a ridicat. A murit senin și demn așa cum a trăit o viață întreagă deși și-a întrevăzut din vreme capătul drumului.

În momentul despărțirii de cel care a fost omul și savantul Radu Popa nu putem decât să repetăm cuvintele străbune: *Dumnezeu să-l ierte. Fie-i țărâna ușoară!*

DUMITRU ȚEICU